

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XX. Ad hæc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

prius citauerit, si enim citatio seu vocatio Principis præcessit, & personam præoccupauit, tum fortius constringit. *Arg. c. Si Episcopus. 13. dist. 18.* nisi Summ. Pontifex vocet, & causam habeat (quod & in dubio præsumitur, si res ipsi cognita sit) abstrahendi ab obsequio Principis, at verò, si iusta causa seu necessitas non adsit, non potest Papa vocare personam Ecclesiasticam à seruitio debito, v. g. Regi aut Imperatori, ratione præstiti iuramenti ac fidelitatis, sicuti docet *Abb. hic. n. 9. Alex. n. 76. argumento Clement. Past. de vel. jud. c. Nouit. 13. De iud. & videri potest Innoc. in c. Inquisition. n. 3. & 4. de sent. excomm.*

4. Queritur 2. An nuntio citanti vel referenti credendum sit sine aliis literis aut testimonio?

R. Ex doctrina *Barth. in l. Palatin. C. de locatione feudorum. l. 10. Alex. hic. 45.* quod nuntio publico & iurato citanti fides habenda sit etiam sine literis.

5. Excipe 1. Nisi consuetum sit, vt literæ citatoriae nuntio dentur, & sine iis citatio non fiat.

2. Nisi citatio fiat extra territorium citantis, cum in eoloco nuntius non habeatur pro publico officiali.

3. Nisi velit citare realiter siue per capturam, tunc fides ei habenda non est, nisi literis ostensis. *Arg. l. Prohibitum. 5. C. de iure fisci. l. 10.*

R. 2. Nuntio affirmanti se citasse, si publicus & iuratus sit, potius credendum est, quam parti neganti, vti colligitur ex *hoc c. & tradit Gl. verb. Suis Nuntius.* Idq; propter publicum, quod gerit officium.

Excipe 1. Nisi præsumptio sit contra, quia est persona vilis, & pars, quæ neget se citatam, est in dignitate constituta.

Excipe 2. Nisi aliquid nuntius asserat, quod sit extra officium ipsi commissum; ut si iudici referat, se à citato verberatum, aut verbis male acceptum fuisse, vti notat *Menoch. in arbit. Cas. 112. num. 12.* qui tamen bene monet etiam in his iudicis arbitrium interponendum, vt consideratis circumstantiis definiat, num fides adhibenda nun-

tio sit, nec ne; siquidem ea quoque, quæ diximus quodammodo ad Nuntij officium spectant, sicuti si referat, citatum respondisse, se nolle venire. Quandoquidem nuntius publicus non ad id solum constitutus videtur, vt citationem faciat, sed etiam vt iudici responsum ferat, quid in causa citationis gestum sit.

Veruntamen per eiusmodi actum, aut sermonem extra iudicium prolatum, quod comparere nolit, non constituitur aliquis contumax. secundum *Gl. Receptam. in c. Venerabilibus. 7. §. Porrò. verb. In iudicio. de sent. excomm. in 6.* partim quia assertio nuntij non facit plenam fidem seu probationem, partim quia talis sermo ex calore iracundiæ profectus, obesse non debet, nisi in eo perseueretur, sicut *Gl. inc. Ex literis. 5. verb. Admonita. de diuortis,* docet de confess. extraiudiciali. quæ ex iracundia fit, quod non præiudicet, si autem in iudicio quis dicat se non pariturum, tum contumacia eius notoria reputatur, *cit. §. Porrò.*

CAPITVLVM XX.

Ad hæc.

PARAPHRASIS.

Titius excommunicatus priusquam absolueretur, jurare debuit, quod mandatis Ecclesiæ stare vellet, postea verò nihilominus appellauit, hoc casu cogendus est, vt vel iuramentum seruet parendo Ecclesiæ mandatis, vel intra dies 40. iter arripiat ad prosequendam appellationem.

SUMMARIVM.

1. Jurans se pariturum mandatis Ecclesiæ, non obstante iuramento, à sententia & præcepto, quo se iniuste grauari putat, appellare potest.
2. Et id quidem verum est, licet iurauerit se staturum sententia, quomodocunque aut qualitercunque prolata sit.

Notand. vnic. Qui iurauit se pariturum mandatis Ecclesiæ, eo non obstante à

uuu 2 sen-

sententia & præcepto, quo se iniuste gravari putat, appellare potest, sicuti ei communi jure concessum. Ita etiam docet *gl. in cap. Quod bene. causa. 6. q. 4.* quod is, qui juravit se pariturum Iudicis sententiæ, nihilominus possit appellare. Ratio est, quia juramentum præstitum circa materiam juris & justitiæ interpretandum est secundum limites juris aut justitiæ, ut si sensus sit se pariturum sententiæ aut mandatis, si justa sint, vel quatenus jura exigunt, sicuti latius dixi. *l. 4. tr. 3. c. 9. n. 2.*

Adde, id verum etiam esse, tamen si aliquis jurarit, se statutum sententiæ, quomodo cunque aut qualitercunque prolata sit, secundum doctrinam *Petri Anchar. Dominici, & Franci. inc. 2. de præbendis in 6.* quod verba generalia etsi dicto modo geminata sint, nunquam inducât specialem expressionem, ubi ea requiritur; at verò appellationi non censi renuntiatum, nisi id specialiter exprimat, docent *DD. communiter ex l. ult. §. ult. C. de temporibus appellationum.* Quamvis contrarium huius sentiat *Alexand. hic. n. 11. post Bald. in l. Tale pactum. §. qui procuravit. ff. de pact.*

CAPITVLVM XXI

Quæstioni

PARAPHRASIS.

Titius ob Clerici percussione, vel quòd alienam vxorem detineret, excommunicatione iuris, aut hominis incurrit, postea cum absolendus esset, juravit se mandatis Ecclesiæ pariturum, sed priusquam mandatum acciperet, vel post acceptum mandatum, subterfugij causâ appellavit, quæ situm est, num appellationi eius esset deferendum.

Resp. *Alexand. III.* Non esse appellationi deferendum, quæ juramento eius præiudicet, sed in eandem, à qua absolutus erat, excommunicationem reducendum, neque iterum absolendum, donec mandatum susceperit. & illud, quatenus ipsi possibile est, executus fuerit.

S V M M A R I V M.

1. Referuntur duæ causæ, ob quas ante absolutionem ab excommunicatione exiguntur solent & debeat juramentum de parendo Ecclesiæ mandatis.
2. Appellationi contraria, præstitio prius juramento de parendo Ecclesiæ mandatis, non est deferendum.
3. Post hoc juramentum absolutus ab excommunicatione, si parere postea recusat, non reincident ipso jure in excommunicationem, sed per sententiam, si contumax sit, in eam reducendus est.
4. Reincident etiam ipso jure, si reincidentia jure decreta sit.
5. Post absolutionem contumax in parendo, vel satisfaciendo, ideoque iterum excommunicatus, absolutionem difficilius obtinere debet.

NOT. I. Ante absolutionem ab excommunicatione secundum consuetudinem Ecclesiarum exiguntur debet juramentum parendi Ecclesiæ mandatis. *c. Cum desideras. 13. de sent. excommunicationis,* idque ob duas causas. 1. est, si crimen, ob quod excommunicatio contracta est, secundum se enorme, aut valde perniciosum sit, tñ exigitur juramentum, vel in foro conscientie simplex permissio, aut fidei suæ interpositio, quod reus in posterum à tali crimine abstinere velit. Sicut docui *lib. 1. tr. 5. p. 2. c. 6. n. 8.*

Altera est, si criminis effectus & obligationes nondum omninò sublata sint, interdum absoluitur reus præstito prius in externo foro juramento, quod mandatum Ecclesiæ seu Iudicis Ecclesiastici super ea causa suscipere & supplere velit, v. g. sistere se Iudici & respondere ad interrogata, si ob contumaciam excommunicatus fuit, ut hinc apparet.

NOT. II. Appellationi, quæ est contraria juramento prius præstito, de parendo mandatis Ecclesiæ, deferendum non est, & hoc est discrimen inter huius & præcedentis Capituli decisionem, nam ex priori admittitur appellatio à gravamine sententiæ iniustæ, cum ea appellatio non sit contra juramen-